

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKEN:
Egy hóra 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETELÉVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(a Debreceni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 1 korona.

Nagyon

érdekes jelentéssel lepték meg a város revizora a tanácsot. Egy kis szemleut után, amelyet a városi vállalkozásoknál tartottak, adták elő észleleteiket. Találtak is kifogásolni valókat. A fogatot. Mert a városi vállalatok egynémelyikének fogatai vannak. Arra pedig nincs szükség.

A fogattartás, ha nem az illetmenethez kapcsolódik, — drága luxus. Nagyon sokba kerül. Pláne ma, amikor egy kocsi javítása többbe kerül, mint pár év előtt az egész fogattartás. Végeredményében ezt a költséges passziót fizeti a vállalat, vagyis inkább a közönség.

Minek például a gázgyárnak a fogat? Azon a szalon, félfeles kocsin hordják össze a gázgyár anyagát? Ugy-é, hogy nem. Gáza az nincs a gázgyárnak, de fogata van.

A revizorok azonban érdekesebb megfigyelést is tettek. Egyik vállalat kocsiján állítólag a vadásztársulat tagjai jártak a határba, vagy azonos is tud kacsázni. Ha ez így igaz, akkor ezt a jelentést nem lehet szó nélkül hagyni. Itt már körültekintő és az adózó polgárságot is megnyugtató vizsgálathoz van helye. Lássunk tisztán. A városi vállalat használta a fogatot, vagy pedig — ha mindjárt időközönként is — a város pénzén tartott kocsikat vadászmulatságok céljaira talán éppen protekciós vadászok vették-é igénybe? Kik azok? Lássuk esetleg az ártatlanságot, ha van, de lássuk a hibásokat is, ha vannak.

Mert csak úgy fogaton járni, vadász célokra kirándulni, a drága fogattartást pedig a nemes városossal fizettetni, talán mégse lehet ilyen drága és nehéz időkben. Meg kell karpargatni ezt a fogat ügyet.

Huszár Károly Newyorkban.

Rotterdam, jul. 13. Huszár Károly volt miniszterelnök ma megérkezett Newyorkba.

Éltrejött a pártok fuziója.

Kilenc pontba foglalták a közös programot.

Budapest, jul. 13.

A kisgazdapárt és a keresztény nemzeti egyesülés pártja a hétfő esti értekezletükön, nem vita nélkül ugyan, de egyhangulag kimondották a fuziót, amelyhez csatlakoztak a disszidensek is.

Az új párt programja a következő kilenc pontot öleli fel:

I. Erőteljes kormányzat a jogrend biztosítására.

II. Az adókérdés rendezése.

III. A földbirtokreform megalkotása a Rubinek és nagyatádi Szabó István-féle javaslatok összeegyeztetésével.

IV. A közalkalmazottak ügyeinek rendezése. A létszám csökkentése. A vagonlakók és a menekült tisztviselők elhelyezése.

V. A keresztény társadalmi intézmények védelme.

Az 1914 augusztus 1. óta történelmi honosítások felülvizsgálása. A nem kívánatos elemek kitoloncolása.

A katolikus autonómia és az 1848. évi 20. t.-c. végrehajtása.

A büntetőtörvénykönyv és a kereskedelmi törvény megfelelő módosítása.

VI. A képviselőház feloszlási és elnapolási jogának szabályozása. Erre nézve a program kiköti, hogy az új nemzetgyűlés összehívására az 1920. évi I. t.-c. az irányadó és az új nemzetgyűlés a választástól számított hat héten belül összehívandó. Az elnapolás pedig két hónapnál hosszabb időre nem szólhat.

VII. A választói jog reformja.

A törvényhatóságok és községi képviselőtestületek újalakítása a teljes önállóság fenntartásával és lehetőleg a virilizmus mellőzével.

VIII. A társadalmi és munkáskérdés megoldása.

Az ipartörvény módosítása.

IX. A nemzetiségi kisebbsé-

gek jogainak a magyar állam keretén belül való rendezése.

Az új kormányzópárt kedden este 7 órakor tartotta ünnepélyes alakuló ülését az Esterházy-palota márványtermében.

Még kedden este megtörtént gróf Beihlen István formális deignálása.

Az új kormány csütörtökön alakul meg és szombaton mutatkozik be a nemzetgyűlésen.

A kisgazdapárt hétfő esti ülésén, amikor az új kormányzópárt programját tárgyalták, nagyatádi Szabó István beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy itt a tizenkettedik óra és percig sem szabad késlekedniök a pártoknak a kibontakozással.

Dramai erővel hatottak ama szavai, amelyekkel a suyoš külpolitikaibonyodalmakat ecsetelte. Hangsúlyozta, hogy a tornyosuló veszedelemmel szemben csak úgy állhatja meg helyét a nemzet, ha szilárd kormányzat létesül, amely rendet teremt, visszaállítja a kormány tekintélyének uralmát.

Olyan hírek is szárnyra kelttek, hogy az új kormányban gróf Apponyi Albert lesz a külügyminiszter.

Érdekes a keresztény szocialista képviselők kijelentése. Uzetti Ferenc azt mondta: Egyelőre várunk.

Budavári László így nyilatkozott: Ha azt fogjuk látni, hogy az új párt nem hajlandó a zsidókérdésnek minden intranzigens keresztény magyart kielégítő szélső radikális és sürgös megoldására, akkor levonjuk a konzekvenciát és kilépünk a pártból. Harmincketten vagyunk keresztényszocialista képviselők és reméljük, hogy a zsidó kérdést rövid időn belül megfelelő megoldáshoz fogjuk segíthetni.

Somsich József rendkívüli követ

Budapest, jul. 13. A hivatalos lap közli, hogy a kormányzó gróf Somsich József nyugalmazott külügyminisztert rendkívüli követté s meghatalmazott miniszterré nevezte ki és egyben megbízta az apostoli szent széknél Rómában felállítandó magyar követség vezetésével.

Stromfeld pöre.

Budapest, jul. 13. Ma folytatták Stromfeld pörének tárgyalását. További tanukat hallgattak ki, akik közül Gömbös Gyula tett érdekesebb vallomást.

Dr. Strauss Istvánt ismét letartóztatták.

Budapest, jul. 13. A kir. kuria tegnapi döntése alapján a budapesti főkapitányság tegnap újabb letartóztatta Dr. Strauss Istvánt, az állami legfőbb számszék volt elnökét.

A letartóztatás azon az alapon történt, hogy a kuria kimondotta, hogy Strauss a proletárdiktatura idején tartott ízgató beszédeiről a rendes bíróság előtt tartozik megfelelni.

A lengyel-orosz ügy.

Páris, július. 13. Grabszky lengyel miniszterelnök hajlandónak nyilatkozott Oroszországgal fegyverszünetet kötni. Hr szerint a lengyel kormány lemond Vilnáról és hajlandó csapatait a Beresina folyótól 200 kilométerre haladás vonalra visszavonni.

Tizmillió adomány Debrecennek.

Egy gazdag muzeális gyűjtemény.

A kultuszminiszter leiratban értesítette Debrecen városát, hogy Déri Frigyes kereskedelmi tanácsos és bécsi gyáros, mint magyar származású hazáját az idegenben is odaadással szertefélt, hosszú évek óta gyűjtött művészeti, műipari és történelmi tárgyait, amelyeknek darabszáma a gazdag könyv-, metszet-, kézirat és éremgyűjteményeken kívül körülbelül 5000 darabra tehető, értéke pedig a mai áratok véve tizmillió koronát jóval túlhaladja, Debrecennek adományozza.

Óskori részében a bronzkori tárgyak dominálnak: ittünk néhány színesanyag karperec és más ékszerek, majdnem kizárólag magyar leghelyéről.

Egyiptomi csoportja két teljes és jókarban levő mumian kívül főleg ritka fegyvereket és szerszámokat, továbbá nagyobb számú kő-, bronz- és agyagszobrocskákat, ékszereket és skarabeuszokat tartalmaz. Mindezek Brugshele párisi hagyatékából jutottak tulajdonosukhoz.

Ókori részében a gyűjtemény görög és római tárgyakból áll. Az előbbieknél kiemelendő néhány finom kivitelű tanagrai agyagszobrocska, egy pompás korintoshi bronz-sisak, néhány szép festett edény s több márványtárgy. A római

rés a tárgyatnak nagyobb száma mellett néhány igen kiváló darabbal tünik ki. Van benne több márványfaragvány, többnyire császárok és császárnők melleszoborai, számos nagyobbára provinciális bronz szoborcsoportok, ritka ezüst és arany tárgyak, csésze arany és ezüst ékszer, germán edények stb. Kétségteljesen legértékesebb tárgya egy remekműű teljes bronz triposz a hozzá tartozó tállal együtt.

A népvándorlás koráé kevés tárgy, de köztük egy igen becses is képviseli: római bronzsisak.

Igen gazdag csoportja a muzeumnak a fegyvergyűjtemény. Magyar szempontból talán legfontosabb tárgy egy XV. századbeli hatalmas magyar szabású álló tárcsa egyike azoknak a ritka példányoknak, melyek Hunyadi Mátyás királyunk hódító csapatai után Bécs városában maradtak. Mielőtt sorakozik ehhez két XVI. századi huszárpáizs, mindkettő egykoru festéssel. Van azután a gyűjteményben több páncél, egyik rendkívül szép maratással és aranyozással díszítve; a XVI. és XVII. századtól kezdve, néhány remekműű ren szászdiszítési acélpáizs, nagyszerű sorozat közé és újkori kardokból, melyek között sok a magyar fegyver, az alabárd fejlődését feltűnítő pompás sorozat, egy zománcos boglárkával ékes nyereg és löszerszám, a XVII. századból (állítólag Ocskay brigádérosé volt); számos szép lőfegyver, buzagány, és csákány, tör és más ide tartozó harci készségek.

Az ötvöstárgyak gyűjteménye több századbeli ékszerfegyverekből áll. Legkiválóbb tárgya egy pompás filigrános díszű fedeleseleg a XVIII. század legelejéről, amelyet hiteles érdemű hagyomány szerint a Pécsh család (néhány évvel ezelőtt még a serleg birtokosa) egyik őse, aki II. Rákóczi Ferenc fejedelem udvari kapitánya volt, a nagyemlékzetű fejedelemtől kapott ajándékba.

A gyűjtemény keramikai részében régi bécsi porcellánok mellett szép és korai herendi tárgyak érdemlik meg a figyelmet.

A textilművek között a szőnyegek és himézések, különösen a Keletről származott seymehimézések találhatók.

Rendkívül értéket képvisel a Déry-gyűjteményben a Kelet-Azsiai csoport. Technikák és korszokok magángyűjteményben ritkán látható gazdagságban vannak képviselve.

Szerencsésen van összeválogatva a képműgyűjtemény is. A tulajdonos elsősorban magyar művészek képeit gyűjtötte. Nevezetesebb darabjai között van Munkácsy Mihály két képe, Benczur három festménye (őztűtűk a mester egyik legkiválóbb alkotása: Kleopátra) Bihari, Koszka, Borsos, Maroston és Kupeczky művei.

A festmények sorozatát; a Zichy Mihályi és metszetek egészítik ki. Ezeknél is elsősorban a magyar vonatkozásúakat kereste ki a nagyérdemű gyűjtő.

A Déry-Muzeum egyik becses része az éremgyűjtemény. — Ez teljes egészében magyar vonatkozású s korán Szent Istvánól napjainkig terjed. Ide jutottak egyik legjelesebb régi hazai gyűjteményünk, a gróf Festetics-éle gyűjtemény összes fontosabb darabjai. Kiűnnnek benne a nagy erdélyi talárok, ötös és tízes aranyok, továbbá az újabb kori emlékérmék husz és huszonötös aranyveretel, nagyobbára mind elsőrendű numizmatikai ritkaságok közül akárhány unikum található példának okáért Mátyás király egyik legszebb emlékérmének arany példánya, a reneszánsz egyik kitűnő mesterének bámulatos remeke.

A gyűjtemények terjedelmes könyvtár, továbbá emlévelés autogram-gyűjtemény egészül ki.

A gyűjteményt Déry Frigyes egy ünnepele és lovakban kiállítandó alapító levéltelje kultuszminiszter által kijelölt Debrecen városnak adományozza azzal a kikötéssel, hogy abból a budapesti országos muzeumból és pedig a Magyar Nemzeti Muzeumból, a Szépművészeti Muzeumból és Iparművészeti Muzeumból előzőleg kivették azokat a darabokat, amelyek gyűjteményekben hézagot pótolnak s ott fontosabb hivatást töltenek be, mint a vidéki város muzeumban.

A gyűjtemények birtokbavétele az alapító elhunytja után történt; addig azok eddigi tulajdonosok örökében maradtak, akik nemcsak fenntartásukról, hanem gyarapításukról is bőkezűen gondoskodni kívántak.

Hegedüs Pál debreceni tábornok és dr. Bernolák Nándor miniszterjelöltek. Szombatra összehívták a nemzetgyűlést

Szerda estére várják a kormánylistát.

Budapest, jul. 13. A nemzetgyűlést a Nemzeti Sajtótudósító értesülése szerint szombatra összehívták.

Bethlen István gróf kedden délelőtt megkezdte a kabinet megalakítására vonatkozó tárgyalásait. Először a keresztény-párt vezéreivel tárgyalt, majd a kisgazdákkal folytatott tárgyalásokat.

Politikai körökben szerda estére várják az új kabinet névsorát. Bethlen István valószínűleg meg fogja tartani a belügyi tárcát is.

Honvédelmi miniszternek ajában Hegedüs Pál tábornokot a debreceni katonai körlet parancsnokát emlegetik.

Emich Gusztáv kereskedelmi miniszter nem marad meg állásában, hanem fontos diplomáciai pozíció vár rá. Kereskedelmi miniszter vagy Lyótták Pál, vagy Urbánovics Zoltán lesz. Korányi Frigyes báró ideiglenesen továbbra is megtartja a pénzügyi tárcát, míg pénzügyi javaslatait leírja.

Ják. Nagyatádi Szabó István, Rubinek Gyula, Haller István és gróf Teleky Pál miniszterek maradnak az új kormányban is.

Igazságügyminiszternek Ferdinandy Gyulán kívül dr. Bernolák Nándort, Debrecen III. kerületének keresztény egyesülepárti képviselőjét és Hencz Károlyt emlegetik.

Bethlen István gróf holnap, szerdán kihallgatáson jelenik meg a kormányzóknál, akinek beszámol az egységes pártalakításról. Ezen a kihallgatáson megtörténik miniszterelnökké való kinevezése.

A fuzió miatt a kisgazdapártból Hegedüs György zalamegyei képviselő kilépése várható, aki valószínűleg a Friedrich-csoporthoz csatlakozik.

A miniszterelnök gróf Apponyi Albertet szerette volna megnyerni külügyminiszternek, de úgy látszik, nem vezettek eredményre a tárgyalások.

Az 1920. évi terméshől eredő termények feldolgozása.

Csak őrlési tanusítvánnyal szabad őrlni.

A m. k. közlelmzési miniszter urnak 41.000—1920 Ke. M. sz. rendelete értelmében búzát, rozst, kétszerest, tatarkát, kölest, árpát, zabot, tengerit, vagy ocsut megőrlni, vagy bármily módon feldolgozni csakis a városi lisztiroda által kiállított őrlési tanusítvány alapján szabad.

Bármely malom (daráló) csak őrlési tanusítvány alapján dolgozhat és csak vāmörést, (darálási) végezhet vagy is búzát, rozst, kétszerest, kölest, tatarkát, árpát, zabot, tengerit, vagy ocsut csak természetben, az illető terményben szedett vāmért őrlhet.

Ezen rendelkezések alól kizárólag csak a rendelet szerinti kereskedelmi őrés és a kormány részére végzett szerződéses őrés kepez kivételt.

Kenyérmagvakat, még pedig búzát, rozst, kétszerest illos kézi darálón akár saját, akár más részére megőrlni.

A malom (daráló) a feldolgozásra behozott termény mennyiségéből őrlésért és hantolásért annak 15 (tizenöt) százalékat, buzáért és egyéb feldolgozásért 12 (tizenkettő) százalékot köteles minden őrltető félnek egyformán felszámítani. Felszámíthat továbbá őrlésnél 3, darálásnál 2 és hantolásnál 5 százalék portást. Az itt megállapított vām díjon és portási százalékon kívül az őrltető féllel

szemben további levonást felszámítást nem eszközölhet.

A GOK által engedélyezett összes őrlési pótdíjak f. é. július hó 15-én megszűnnek. Őrlésnél legalább 75, hantolásnál legalább 60 százalékos hantolás kötelező. A ki-őrlési arány az esetben is betartandó, ha az őrltető fél alacsonyabb kiőrést kíván.

Az őrlési tanusítványok a város lakossága részére az illetékes városi lisztirodákban adatkak ki, ahol a fel bejelent: az általa őrltetni kívánt mennyiséget és a malmot, ahol készíttet feldolgoztatni kívánja. A városi lisztiroda minden őrlési tanusítvány kiállítás alkalmával a felektől 1 korona illetéket szed. Búza, rozst, kétszeres, árpa, tatarka, köles, tengeri, vagy ocsta malomba csak őrlési tanusítvány mellett adható be. Az őrltető feleknek termény vizsgálásával járó zaklatásnak elkerülése végett jogában áll a malomnak az őrlési tanusítványban feltüntetett termény mennyiségnél többet is átvenni, de legfeljebb a tanusítványban megjelölt 20 százaléka erejéig.

Rostálás céljából a malomnak gabonát átvenni nem szabad. A vāmot tisztított gabonánál (rostálás, koprtatás után) kell leszedni és a koprtatási és rostálási hulladékot az őrltető félnek vissza kell adni.

A jelen rendelet intézkedései a korábbi termes évekből eredő termények őrlésére is kiterjednek.

Aki a rendeletet megszegi, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Jelen rendelet 1920. évi július hó 15-én lép életbe.

Közlelmzési ügyosztály.

Egyházi hangverseny.

A róm. kath. Egyházi Vegyeskar bemutatkozása.

A róm. kath. Egyházi Vegyeskar f. hó 18-án, vasárnap tartja első nagy hangversenyét a róm. kath. főgimnázium dísztermében.

Az újjászervezett és kiegészített kórus — úgy hisszük — ezen bemutatkozása után a Tiszántuli énekkarok fölé fog emelkedni és méltó büszkeséggel lesz a Hajduság fővárosának. Elsőrendű hangyaga lehetővé teszi az előadandó klasszikus művek minden szépségének bemutatását.

A Vegyeskaron kívül Debrecen két kiváló zeneművésze mutatkozik be zongora és hegedűszámmal.

Az ünnepi beszédet a róm. kath. hitközség egyik kiváló vezetőembere és nagy szónoki képességgel rendelkező tagja tartja.

Meleg érdeklődéssel várjuk ezt a művészi bemutatkozást.

A részletes műsört később közöljük.

Jegyek mérsékelt áron Antalfi könyvkereskedőnél előjegyezhetőek.

A Szilágyi János-fele torv

Módosították a feltételeket

Szilágyi János debreceni műépítész ismeretes házépítési tervével a nettói ülésén ismét foglalkozott a városi tanács. Dr. Tóth Emil referálta, hogy újabb tárgyalást folytassanak Szilágyi Jánossal, miután kiderült, hogy a Salétrom laktanya teikével kapcsolatos lovarda-területet a város nem adhatja át, még ha akarja, akkor sem, mert az az állam incstáré. Jegyzőkönyvet veitek fel Szilágyi Jánosai, amelyben kijelenti, hogy az 1919 őszén benyújtott tervéről, amely szerint több, mint négyszáz lakást magába foglaló épületet akar építeni a Salétrom-laktanya helyén, nem tessz le a sok huzavona dacára sem, azonban a változott lehetőségek folytán kénytelen a feltételeit módosítani. Az építkezésbe hajlandó belemenni a lovarda teikének kikapcsolásával is, de most már nem ötvényes esztendőre kéri a terület ingyenes átengedését, hanem hatvanegy évre és ennek az időnek elteltevel megy át az egész épület a város tulajdonába. Kéri, hogy a meglevő ócska épület anyaga is engedtesek át neki. A hatvanegy évre községi adómentességet kér az épület után. Az épülethez szükséges közműveket hajlandó a maga költségén elkészíteni, de a telken kívül eső közművek használatáért fizetendő díjak alól szintén mentesítést kíván.

Azt is kívánja, hogy építkezésének városi jelleg adassék s minden kedvezményt, ami e jelleggel jár, biztosítson részére a város. A közvilágításról e lakótelepen a város gondoskodik.

Az építkezést év őszén szándékozik megkezdni, de ezt a terminust nem garantálhatja, az anyagbeszerzés nehézségeire tekintettel. Így az a ígőretet sem garantálhatja, hogy 1921 november

Glass girárdi szalma kalapok 50 K-tól 300 K-ig a leg-szebb válasszékba kapható Frank Ede névelés mellett

1-re rendelkezésre bocsátja a községnek a több, mint 400 lakásból álló épületet. A lakberek megállapítása tekintetében szabad kezet kíván magának biztosítani. Olyan mérvű lakbereket akar csak, amelyek fedezik az amortizációt. E tekintetben akceptálja a város ellenőrzését.

A tanács oly értelmű javaslatot tesz a közgyűlésnek, hogy adja meg Szilágyi Jánosnak a halva naps opcióit a bemutatott tervek és feltételek mellett. Ez idő alatt kell Szilágyinak a terv pénzügyi alapjait biztosítani.

Tűz a Kossuth-utcán.

Egy menekült tisztviselő butora elégett.

Tegnapelőtt éjszaka a Kossuth-u. 13. sz. alatt veszedelmes tűz pusztított, amelyet s ércesére idejében észrevehettek s megakadályozták annak tova terjedését.

A tűz a Gyürky féle papírüzlet alatt levő pincében ütött ki, ahol nagymennyiségű papír hulladék volt felhalmozva, mely alkalmasint egy eldobott gyufától borult lángba. A tüzet a házmester vette észre, aki szót a rendőrnek s jeentette a tűzoltóságának.

A tüzet egy órai munka után lokalizálták. Nem csupán a felhalmozott papír hulladék égett el, hanem a szomszédos pince fülkében elhelyezett butor és ágynemű is. Ezeket a hőmírt Angyal B. la menekült gyermekmenhelyi tisztviselő helyezte el, amíg lakást kap. Angyal kére körülbelül 100 ezer korona. Az ingóságok nem voltak bebiztosítva.

A rendőrség a tűz keletkezésének oka ügyében vizsgálatot indított.

Tizenkét waggon liszt Debrecennek.

Kórheti lisztellátás.

A közlelmezési minisztériumtól kedden a következő távirat érkezett Márk Endre polgármesterhez:

Polgármester

Debrecen.

Értesitem, hogy törvényhatósága július 15-től augusztus hó 1-ig terjedő időre fél fejadag alapján való ellátására a gabonaügyi Országos Kormánybiztosság kereskedelmi főosztálya lisztellátási főcsoportjánál tizenkét waggon lisztet utaltam ki.

A kiutalt készlettel a legnagyobb takarékossággal rendelkezék, mert augusztus 1. előtt újabb kiutalás iránt semmi körülmények közt sem fogok intézkedni.

A rendelkezésre bocsátott készlet leszállítása tekintetében lépjen érintkezésbe a Gabonaügyi Országos Kormánybiztosság kereskedelmi főosztályának lisztellátási főcsoportjával.

A közlelmezési miniszter rendelkezéséből

HOLZWARTH, oszt. tan.

Városházáról.

A közlelmezési hivatal számszerűsége. A városi Közelítési Hivatalának a VII. félévi számszerűsítését az 1919. szept. 1-től 1920. február 29. terjedő időszakról most terjesztette be a felügyelőbiztosság a városi tanácshoz. A hivatal összforgalma az időszakban 77 391,060 korona 7 fillért tett ki s 217,391 korona 84 fillér tisztanyerességet mutat ki.

A közgyűlés előkészítése. A városi tanács kedden délután dr. Hubert Ottó főispán elnöklésével teljes ülést tartott, amelyen a július 14-iki közgyűlés ügyeit készítik elő. A közgyűlés szerdán délután 9 órakor kezdődik a városháza közgyűlési termében. A napirenden hetven ügy szerepel.

A hágai keresztényszocialista kongresszus tüntetett a magyarok mellett.

13 országból 102 képviselő jött össze. — A magyar kérdést külön bizottság vizsgálja meg. — Nagy harc készül a vörös bojkott ellen.

Hága, július 10.

A keresztény szocialista munkásság nemzetközi szervezkedésével a cél az, hogy a nemzetközi vörös zsidó áradat ellen egységes harcot indítsanak, visszaadják a világnak a békét, a nyugalmat s a kereszténységet az őt illető hatalmi polara emelkedjék, oda, shonnan a zsidóság nemzetközi ereje, a vörös masszlagos keresztény munkások segítségével letaszították.

A kongresszusról ez ideig hiányos jelentések érkeztek, bővebb adatok hirtokába csak most jutottunk. A keresztény szocialista szervezetek nemzetközi kongresszusa több napig tartott Hágában. Összejöttek a kulturállamok keresztényszocialista szakszervezeteinek kiküldöttei, hogy az öt éves háborus gyűlölködés után a szeretet mécsét gyújtsák ki és azt egy egységes keresztény világszövetségben soha ki nem alvó lánggá építsék. Ott volt Ruus de Beerenbrouck holland miniszterelnök és Aalbertson munkaügyi miniszter is. Az egyes államok közül Anglia 1, Belgium 17, Dánia 1, Franciaország 3, Németország 22, Ausztria 3, Hollandia 40, Svájc 2, Luxemburg 2, Olaszország 3, Csehország 3, Spanyolország 1, Magyarország 3 taggal képviseltette magát. Összesen 102 képviselő 13 országból.

A világszövetséget Serrareus, a holland keresztény szocialista munkásság szervezete elnöke vezette, a megnyitó beszédet pedig három féle nyelven Beerenbrouck holland miniszterelnök tartotta meg.

A keresztényszocialista szakszervezetek nemzetközi szövetségét megalakították és székhelyévé Hágát választották, míg a világszövetség elnöke Scherrer lett. Fontos határozatot hozott a 8

órai munkaidő, az egyes szocialis kérdések és a munkásvédelem ügyében.

Huszár Károly volt magyar miniszterelnök beszédét mondott, melynek kapcsán széleskörű vita indult meg a magyar kérdéssel. Végül kimondták, hogy

a szervezett keresztényszocialista munkásság egész nemzetközi erejével azon lesz, hogy a keresztény Magyarországot ellen kimondott bojkottot megbuktassa.

A bojkott megbuktatására irányuló határozat végrehajtását nyomban meg is kezdték. Különösen az ausztriai és németország, hollandi és svájci keresztényszocialis a szervezetek járnak ebben elől. A svájci keresztényszocialista szakszervezetek k küldötte e határozatot ki folyólag már több napot töltött Budapesten is, ahol közvetlenül érintkezett a keresztényszocialista szakszervezetek központi vezetésével.

Kimondotta még a kongresszus, hogy

a magyar kérdés megvizsgálására külön bizottságot küld ki, ennek jelentése alapján teszi meg a további intézkedéseket a nemzetközi központi iroda.

A nemzetközi kongresszus minden résztvevője a legnagyobb szimpátiával volt eltelve a magyar nép ügye iránt, akinek mérhéttelen szenvedését, a bolsevik uralom alatt kiállt gyötrelmeit alkalmuk volt megismerni. — Megható jelenet volt látni, amint

a világ kulturnépének kiküldöttei felállva eljenneték a magyar népet és annak képviselőit.

A jégeső pusztításai Debreczenben. Óriási gazdasági károk.

Tegnap délután hatalmas jégeső vonult át a város felett. Ugy 5 óra tájban nagy vihar előzte meg a jégesőt, amely rengeteg kárt okozott. Óreg debreceni gazdák állítják, hogy a tegnapihoz hasonló jégek ember emlékeztet óta nem volt a városban és a vidéken, mert a dionál is nagyobb jégdarabok estek a magasból.

Érdekes természeti tümenényként lehet megállapítani, hogy a jég mintegy hét óta csaknem naponta verte a város határát és mindég az esti órákban, azonban a tegnapi jégerés minden képzeletet felülmúl ritkaság tekintetében, mert egy sávszerű vonalon pusztított. A sávba esk a Piac-utcának egy része a városban, demár a Csapó, Darabos-utcán nem esett jég. A Hüvelyes-utcán, amely szomszéd-ságában van a Darabos-utcának, volt jégeső.

A nagy jégeső a város dékeleti részén kezdődött és végig huródott délnyugat felé. Érintette a facsikát, Eket, Pacot és az Ondódot.

A kárról már eddig is érkeztek jelentések, amelyekből kitűnik, hogy a zöldecséfélek, kapásnövények egyrésze e pusztult. A még le nem aratott gabona-félékből is kicsépelte a jég a szemet. Tönkre tette a szőlőt, a dohányt és a dnyét is a jég, de nagy kárt tett a kukoricásban is.

Az Elepen a jég a mezőn levő baromfiakat agyonütötte, megsebesített lovakat is.

Ugyancsak azt jelentik, hogy Hajdúmege területén is jelentékeny kárt tett a jégerés, azonban a születes jelentések még nem érkeztek a községekből. A kár nagyságát illetékes hatóságok most foglalkoznak megállapítani.

Fosztogatás egy bórraktárban.

Letartóztatott cipészlegények.

A debreceni államrendőrségnél tegnap fejjelentést tett Weintraub Márton debreceni cipőgyáros, a Weinberger-féle cipőüzem társtulajdonosa. Panaszában azt adta elő, hogy a Piac u. 19. sz. alatt levő bórraktárból ismeretlen tettesek nagymennyiségű bört loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást s ennek során elfogta ifju Gyenge István és Kereskényi István cipészlegényeket, akik Weintraubnál voltak alkalmazásban. Kihallgatásuk alkalmával a rendelkezés valómást tettek. Előadták, hogy pénzre akartak szert tenni s ezért szövelegtek a lopásra. A műhelyre alkulcsot csináltattak s azzal éjnek idején mentek be. Hatvan ezer koronát érő felső bört, bélest és talpat loptak ki, a melyet Kereskényi Istvánnal együtt értékesített. Az így szerzett pénzből kiruházkodtak és jutott arra is, hogy éjszatanként dorbozolgassanak.

Az elmúlt szombaton elhatá-

rozták, hogy többé nem lopnak. Nehogy kísértésbe essenek, a műhely alkulcsát kivitték a Kossuth utcai temetőbe s ott behunyt szemmel eldobták.

Ujdonságok.

Házasság. G Kiss István máv. alkalmazott és Nagy Erika e hó 10 én délelőtt 10 órakor az éll. anyakönyvvezető előtt és az ág. ev. esperesnél házasságot kötöttek.

Eljegyzés. Hegyközszentimrei Wolf János vezérőrnagy bájos leányát, a debreceni uri társaság népszerű és kedvelt tagját Gittát, eljegyezte Bergmann Gyula m. k. tüzérszázados.

A Nyilas telepi Népkör választmánya értesíti tagjait, hogy f. hó 18-án d. u. 4 órakor a kör helyiségében tartandó közgyűlésen megjelenni aziveskedjenek, Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és beszámoló. 2. Pénztári jelentés. 3. Letári jelentés. 4. A felemény megadása. 5. Az új vezetőség és választmány megválasztása. — 6. esetleges indítványok. A vezetőség.

Keresztény restauráció a budapesti városházán. Budapestről jelentik: dr. Lipóc kijelentette, hogy a választások a hozzá beérkezett értesítések szerint rendezett folyt le és a keresztény pártok fölényes győzelmével végződtek, úgy, hogy a városháza keresztény restaurációja biztosítva van.

Ifj. Schaff János táncintézetében a Royalban a szüneli táncanfolyam e hó 12-én, hétfőn megkezdődött. Beiratásokat még elfogadok. Tanórak: hétfő, szerda és péntek. Különórak bérmely időben.

Boconadé új álló méhkaptárrok eladók, nagyerdel E dőhivatal.

Harisnyagyáram üzemet, mely 1915 óta anyaghiány miatt szünelte, újra felvettem és egyelőre a következő cikkek gyártásával foglalkozom, mely cikkek detail eladását a Piac u. 18 (Tisza palota) üzletemben már meg is kezdtem: Női harisnya párja 70 K, fekete, barna szürke, fehér színekben. Gyermek patent harisnya 40 K-tól 117 K-ig fekete, barna, fehér. Gyermek fuszekli 47 K-tól 78 K-ig különböző színekben. Férfifuszekli nyers és színesben 50 K-tól 65 K-ig. Teljes tisztelettel: Benyáta Emil.

Szepessy Ferenc tánciskolájában a szüneli tánc kurzus 14-én szerdán veszi kezdetét, melyre lehet iratkozni d. e. 10-től este 10-ig, Simonfi-u. 1—c II. em. Gyermekeknek külön csoport d. u. 4-től este 6-ig.

Cukor, sárga, kristály korlátlan mennyiségben kapható a „Hanyánál”

A vasuti menetrend mindenkinek szükséges. Vegye meg a Debreceni Újság kiadó hivatalában és a Szabadalmazott hirdető irodában, Piac u. 89.

Nyolc koronáért ujjalakított nyakkendőt, Rákóczi 23.

Vizvezeték szakszerűen készít és javít, Máthé János szerelő mester, Darabos u. 54.

Az idény előre haladottsága miatt női modellek, formák, batist kalapok beszerzési áron aul kaphatók a Rózsa áruházban.

Olaszok és horvátok harca.

Spalató, jul. 13. Az olasz király születése alkalmával nagy tüntetések voltak, amelyek véres harcokká fejlődtek az olaszok és a horvátok közt. A harcnak olasz részről számos halottja és sebesülte van.

Színház.

Heti műsor:
Vig-színház.

Szerdán Kis lord, énekes, amerikai életkép.
Csütörtökön Kis lord.
Pénteken Kútya van a keriben, bohózat. Csak felnőtteknek.
Szombaton Kútya van a keriben.
Vasárnap délután Lili bárónő operett, este Farsang földére operett.

Kis lord amerikai énekes életkép kerül ma új betanulással színre a Vig-színházban. Főszereplők lesznek With Böske, Kovács Lulu, Árkósi, László, Ernyei, Varga, V. Kovács Nusi és Kormos.

A Petőfi-dalkör közgyűlése.

Megválasztották az új tisztikart.

A Petőfi-dalkör vasárnap délelőtt tartotta meg rendes közgyűlését. A titkári jelentés, amely hat év történetét öleli föl, megemlékezett a dalkör elhunyt tagjairól, a háboruban elesettekről. A dalkör részvevőit elintézte az elhunytak hozzátartozóhoz. A tisztújítást Tóth András szobrász, a dalkör legnépszerűbb tagjának korrelátora alatt elvégezték meg. Elnök lett közfelfüggetlenség dr. Hódy Béla, alelnökök: Kéldy János és Balázs Sándor, ügyész dr. Kovács Ferenc, titkárok: Roskovits Arthur, pénztárnok ifj. Ganofszy Lajos, elnökök: Varjassy Gyula, közigazda Darvas Béla, helyettes közigazda Gáll Gyula, I. jegyző Somogyi Sándor, II. jegyző Molnár József, I. zászlótartó Tanner Ignác, II. zászlótartó László, könyvtáros Bódy Ferenc, számvizsgálók: Viharos Sándor, H. Sinay Gyula és Püspök Sándor. Választmányi tagok: Márton Gyula, Tóth András, Zelinge Éde, az alapító, Horváth János, Szabó G. Bor, Múday Imre, dr. Tóth Emil, Nagy Sándor, a pártoló rendes, Tomcsik Albert, Kovács Mihály, Dalmy Balázs, Szolozsny Ede, Elias István, Vekesdy Lajos, Sees Antal, Simon István a működő tagok közül, pártfogók: Biczó Gyula, Salcs István, Keserű Károly, Kélemen Imre.
Megválasztották még az augusztus 1-én kitűzött dal- és énekeslistát rendező bizottságot is.
A közgyűlés a Hymnus elnevelésével ért véget.
A választmány kedden este 8 ór kor tart ülést a dalkör rendes helyiségében.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszerű beiktatása tíz szög tíz koronába kerül. Minden további szó egy korona. Vasárnap és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja tíz szög ötvenöt korona.

Ajánlat

Oséplőgép
huzatát járnyoson vállalkunk Balap, Piac-utca és nagyoszerű részre. Ertekezhetni Vigadó utca 22. sz. alatt. 1919

Eloszerőgép
9 szoba, konyha, spejz, 114 lakásomat hasznosítva Budapest, Pesti-utca 15. 1925

Bárművek
Irodai munkát vállalok, cím a kiadóban. 1931

Poloska
Irtást vállal az állományait létező Nádassy István Debrecen, Kossuth-utca 24. 1718

Cséplést
vállal helyben vidéken vagy városokban több évi gyakorlati bíró gépész, Balog József Hatvan-utca 58. 1928

Egy
jobb mindenes 13 éves kis leányval vidékre vagy tanyára ajánlkozom minden háztartás elvállal, cím a kiadóban. 1949

Csívós
kiallítású vasárnap by cipők kaphatók a Haza-yában. 1783

G-és
Máv, gépekre cséplést vállalok vidékre is elme-gyek Eber, Varga-kert K. Tóth S. 1874

Eloszerőgép
takarításra kapott lakásomat kedve mény hűtés, világítás, hűtés, egy szoba, konyha, spejzért, Piac-utca 84 Sár őr. 1943

Intelligens
leány ajánlkozom urhá-zához varrni vidékre is, cím Szendrő-utca 6. sz. 1910

Cséplést
vállalok hatos gépekre munkásokkal Felső-ágyas-utca 1. sz. 1941

Finál
aszonyajukozikmiányos urhoz gazdaságonként vidékre is emegy, cím a kiadóban. 1924

Pálinka a mezei munkásoknak

Értesítetik a gazdaközönség, miszerint a pénzügyminisztérium által bizonyos mennyiségű szesz, illetve pálinka utaltatott ki mezei munkák végzéséhez, amelyre való utalvány a megművelt föld arányában a Csapó-u. 15. sz. alatti lisztirodában kapható.
Felhívtnak azért a termelők, hogy ezen utalvány átvételére mielőbb jelentkezzenek. A 40 fokos pálinka ára literenként 25 korona, 96 fokos szesz literenként 60 korona.

KÖZÉLELMZÉSI ÜGYOSZTÁLY.

Nyiltér.*

Figyelmeztetés.

Mely szerint kilizetést csakis üzletemben átvett árukért teljesíték.

NAGY PÁLNÉ,
Petőfi-tér 6.

*) E rovat alatt közlötékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hajdumegyei Vasöntőde

Ujvárosi-ut 5. szám alatt
VESZ minden mennyiségben ócska vasat!

Kirússzen a Szabadalmazott hirdető táblákon
a főposta épületén és Piac-utca 87. szám alatt
Iroda: Piac-utca 89. szám alatt az udvarban. (Blattner ház).

Hajdumegyei Vasöntőde és Gépgyár

Ujvárosi-ut 5. (Csapatkórház mellett.)
Elvállal bármilyen öntvényekre megrendelést. — Mindennemű gépjavitó munkálatokat eszközöl. — Malom és bármilyen más géprezseket megrendelésre ugyan gyárt.
Ugyanott mindennemű olajmagvak előnyös feldolgozása!

Eloszerőgép
egy szobás lakásomat ugyan-ilyenért, Sarok-utca 12. 1940

Eloszerőgép
két szobás lakásomat olyannal, hol ba omfittartás, meg van engedve, Rákóczi-utca hatvanhét, Ho váth. *

Hegedűlni
tanlt olcsóért akadémiai növendék házaknál, kez-dőket és haladókat, Jó-ai-utca 6. 1938

Házi
koszt ebéd, vacsora kapható Varga-utca 28. sz. alatt. 1941

Kereslet.

Arany-ezüstöt
brilliansat, zálogcédulákat vesz, meghívásra házhoz is emegy Steiner Mihály, Burgondia-utca 9. 1

Ólmit
keresünk megvételre. — Cím a kiadóba. *

Nyugdíj
jogosult hivatali szolgát, ápoló nőket, takarító nőket felvesz a Városi Közkórház. 1864

Ügyes
fiatal nő szobalacálynak azonnal felvétetik kint lakással kosztal, Hegedűs, Piac 30. 1868

Megvételre
keresek finom fehér ágy és asztalmenüt. Ajánlatot a kiadóba. 1762

Az Arany
Egyszerű gyógyszerárba 11—15 éves kisleány azonnal felvétetik. 1926

Elveszett
gazdasági akadémiai lecke könyv Kékényesi Andor névre. Szives megtaláló hozza Komlóssy-utca 66 alá 1927

Egy
jó családból való fiu asztalos tanulóknak felvétetik Széchenyi-utca 6. 1720

Egy
jobb családból való fiu pék tanulóknak és egy 15 éves leány háztartásba felvétetik. Magyar-né, Varga-utca 40. 1923

Mindenes
vagy bejárónő felvétetik. Szepesi, Ferenc József-utca 58 sz. földszint 12. 1918

Két
ügyes takarító felvétetik Royal szállodába, I em. 1855

Keresztetik
több íróasztal. Ertekezni lehet Piac-utca 7. I. em. Pásztor Gyulánál. 1939

Veszek
központhoz közel levő házat beadózható magánlakással. Közveti öt törvényes percenttel újakok. Cím Debreceni Gazdak Bankjában. 1938

Gyümölcsöt
szepet, legmagasabb áron vesz Pácz, pupokai palota. 1935

Butorozott
szobákba szobabarsat keresek. Csapó-utca 39 sz. a keresztpályán, közp-szó a té. 1920

Intelligens
fiata nő keresek házvezetőnek, kikis és ládnál egy mindenes segítségé-vel a házai dolgokat el-átja. Tel. 81. 1956

Egy
butorozott szoba a közös csapatkórház környékén azonnali kéretek. Ajánlatot a Vasöntőde, Ujvárosi ut 5. sz. kérlünk. 1913

Bejárónő
a délelőtti órákra azonnal felvétetik. Teleki-utca 81. 1957

Elvesztettem
csőtörökön ba omvásárlási villamoson vagy vég-álomástól Salvator g bő-pézt rcám t. Meg aláló adja be Eötvös utca 45. jutalmatkap. 1953

Köszörükövet
keresek megvétele 30—60 kiló súlyban. Pesti-utca 2. 1946

Két
hat hónapos süldő (ártán és koca) eladó. Agárdi-utca 12 szám. 1948

Munkás
lányok 13—15 évesek és fiuk tanoncoknak felvétetnek Dávidházy Kázmán könyvtárszert és doboz-gyár r.-l.-nál Fűvészker-tutca 9. 1896

Nyomdász
tanonc vidékre teljes el-látással felvétetik. Erde-köldni Fülöp, Csapó-utca 3. 1947

Eladás.

Legzsebb
kivitelű ebédők, hálóok, fehér leányzóba, hencserek, olcsóbb festett butorok eladók. József király herceg 41. 1931

Egy
könnyű kocsi eladó. Hatvan-utca 22. 19121

Vadászfegyver,
kiváló, modern sauer, kaks nélküli, 12 és 16-os patronokkal együtt el-adó. Ajtó-utca 37. Erte-kezni délutáni órákban. 1866

Egy
egészen új ruhaszekréay, fiókkal eladó. Szent Anna 45. keresztpályán. 1860

Homokkertenben
Ersényi Gusztáv-utca 25. szám alatti ház eladó, három szoba, üvegezett előszoba, mellékhelyisé-gek, területe 465 négy-szögöl, 300 négyszögöl szőlővel nagy pincével. Feltételeket közli dr. Gergely Jenő ügyvéd, Piac-utca 70. sz. 1918

Szöllő
1040 négyszögöl Hatvan-utcai kert, Diófa-utca 12. szám alatt kisebbszőlő épülettel eladó. Ertekez-letni Nem-s utódnál, Piac 39. 1804

Két
anlik fotel, egy néh'z szelnykendő jutányosan eladó. Darabon-utca 61. 1714

Kördő
15 hektó eladó. Fűvész-ker-tutca 14. szám az udvarban. 1922

Gépiő
garnitúra teljes felszerel-léssel családi okokból sürgősen eladó. Robei karán 10 HP Máv. csép-ő 8 HP, cséplési rész-áddással, munkások és gépészek eladó. Cím a kiadóban. 7316

Gyermek
korsók, szép nagy fekvő és álló eladók. Bethlen-utca 33. 1715

Eladó
70 méter kútvíz és 100 méter fűzőzár, a revok megkínthető. Kabán — Bartha Balázsnál. 1910

Egy
jövendő emelet, Péterfia szaszoroyávan szomben való 4-6. bédé azonnal eladó. Ertekezni a bédé-ben. 1833

Értékek
finom lüszter, egy pár 37-es és 39-es 141 és 37-es egész cipők olcsón eladók. Vendég-utca 55. — 1944

Eladó
asztalkonyhák alfonok, ágyak. Megtekinthető dél után. Cim Kar-utca 47. 1954

Uj
férfi fekete bőrkabati fi-nom ruha, 2 diófa fényg-zett ágy, éjjeli szekrény-nyel, egy tő kád, 3 jó toll párná, óreg urnak való otthoni hasznu ka-bát, finom savró 41-es férfi cuogos cipő, kemény-kalap, 41-es keménygal-lérok, használt jó férfi ruha eladó. Csapó 28. házmeester. 1845

Díványok
szekrények, asztalok, tük-rök, fotelok, ágyak ol-csón eladók. Arany Já-nos 36. 1930

Eladó
8 drb. 2 éves hasas dísnó és egy kocs szes-zámssij, huzóval, 1 ló után és egy 4 kerékű féderes bricskakocsi. — Eötvös-utca 79. 1929

Lucerna
lábos eladó. Ertekezni lehet Kardos László tá-letében. 1951

Főterem
forgalmas helyen levő fűszer, osemgeüzlet ka-tonai bevonulás miatt el-adó. Cím a kiadóban. 1952

Egy
jó erős javított, ökör után való kocsim van eladó. Cim Bharm. Álmosd, Szilágyi György kovács. 1932

Hizláló
jól berendezett a Malom utcában eladó. Dr. Leng-yei Béla, Piac-utca 40. 1930

Hizott
sertések eladók. Szőche-nyi kert, István-ut 24. sz. 1932

Eladó
egy 8 m. hosszú tölgyfa-görönd és több darab kovács és mészáros tőke. Gyölya-utca 2. sz. 1920

Eladó
szőlő Kőntőskert, Baze-rédy-utca 20. Ertekez-letni Fűvészker-tutca 9. szám alatt. 1937

Fodrászüzlet
jó forgalmu, más foglal-kozás miatt sürgősen el-adó. 1934

A város
közvetlen közelében el-adó 8 hold elsőrendű kertészettnek is kiválóan alkalmas szőlőöld. — Ertekezhetni dr. Mala-tinszky Zoltán ügyvéd-nél Hajdusabolón. 24

Eladók
ajtók, ablakok, butorok, egy asztalos felvétetik. Széchenyi-utca 50. 1716

Eladó
uj üzletberendezés, min-den üzlethez alkalmas. Weisz, Erzsébet-ut 50. 1902

Schaumburg
Lippe herceg dádat ur-dalmából származó kocs-utan neveit és törzsköny-vezett, szépen fejlett 2 és egyegyed és 1 és egy-negyed éves 1 cédái koc-sok eladó. Venni szán-dó: özök Gábor János cí kis-mijori gazdaságához. Tisz-ecsege földrajza. Sürgő-ny-étesítse a gazdasá- Me-zőcsát vagy Pusztá Oha-t-köcs állomásra kocsit káld.